

ROMÂNIA

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 9 JUDECĂTORI

Dosar nr. 160/2005

Decizia nr. 312/2005
Ședința publică de la 5 decembrie 2005

Asupra recursurilor de față;

În baza lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin sentința nr. 293 din 27 aprilie 2005, secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 300 alin. (1) și (2) C. proc. pen., cu referire la art. 209 alin. (5) și art. 197 alin. (2) din același cod, a dispus restituirea cauzei privind pe inculpații R.M., K.W., B.M.D., T.M., Ș.S.C., S.A.O., P.Ș.M., B.O., R.N., U.G., Z.M., R.I., G.M., C.G., V.G., G.E.A., P.G., S.O.R., E.V., P.I., M.G.A., A.N., F.S., T.L., H.I., G.D.C., G.U., M.C., D.M.N., O.G., B.I.F., M.G., B.T., M.C.D., T.P., N.A., R.M., R.R.C., C.F., B.A., A.G., Ș.M., P.B.D., L.L., C.M., D.I., Z.I.V., M.M., I.L., P.T., C.D., C.E.I., C.S., R.C.N., B.C., P.R.N., I.A.D., C.Mi., S.C., C.A., L.C., S.V., G.C., I.A., O.V., N.L.M., I.D., A.C., T.C., N.I., Ș.C., A.B., T.I., C.I., D.G., P.V., S.M., B.A.I., C.Z. și D.S., trimiși în judecată prin rechizitoriul din 9 august 2004, emis în dosarul nr. 20/P/2002 al P.N.A., pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 248, combinat cu art. 2481 și art. 289 C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 276 lit. a) din Legea nr. 31/1990, modificată prin Legea nr. 195/1997, cu aplicarea art. 13, în referire la art. 208 lit. a) din Legea nr. 31/1990, nemodificată, art. 23 lit. a) și b) din Legea nr. 21/1999, cu aplicarea art. 13, raportat la art. 23 din Legea nr. 656/2002, art. 23 lit. a) și b), cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul R.M.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 289, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 291, cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, art. 276 lit. a) din Legea nr. 31/1990, modificată prin Legea nr. 195/1997, cu aplicarea art. 13, în referire la art. 209 lit. a) din Legea nr. 31/1990, nemodificată, art. 23 din Legea nr. 656/2002, art. 23 lit. a) și b), cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul K.W.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (22) C. pen., art. 289, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul B.M.D.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpata T.M.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul Ș.S.C.; art. 26, raportat la art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpata S.A.O.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea

art. 41 alin. (2) C. pen., art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul P.Ș.M.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul B.O.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul R.N.; art. 248, combinat cu art. 2481, C. pen., art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul U.G.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., art. 276 lit. a) din Legea nr. 31/1990, modificată prin Legea nr. 195/1997, cu aplicarea art. 13, în referire la art. 208 lit. a) din Legea nr. 31/1990, nemodificată, art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul Z.M.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul R.I.; art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, de către inculpatul G.M.; art. 289. cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul C.G.; art. 26, raportat la art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 26, raportat la art. 276 lit. a) din Legea nr. 31/1990, modificată prin Legea nr. 195/1997, cu aplicarea art. 13, în referire la art. 208 lit. a) din Legea nr. 31/1990, nemodificată, art. 26 raportat la art. 23 lit. a) și b) din Legea nr. 21/1999, cu aplicarea art. 13, raportat la art. 23 din Legea nr. 656/2002, art. 23 lit. a) și b), cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul V.G.; de art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul G.E.A.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul P.G.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., de către inculpatul S.O.R.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., de către inculpatul E.V.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., de către inculpatul P.I.; art. 249, combinat cu art. 2481 C. pen., de către inculpatul A.N.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., de către inculpatul A.N.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., de către inculpatul F.S.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., de către inculpatul H.I.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul G.D.C.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., de către inculpatul U.G.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul M.C.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul D.M.N.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., de către inculpatul O.G.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul B.I.F.; art. 276 lit. a) din Legea nr. 31/1990, modificată prin Legea nr. 195/1997, cu aplicarea art. 13, în referire la art. 208 lit. a) din Legea nr. 31/1990, nemodificată, art. 23 lit. a) și b) din Legea nr. 21/1999, cu aplicarea art. 13, raportat la art. 23 din Legea nr. 656/2002, art. 23 lit. a) și b), cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul M.G.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, în referire la art. 248 alin. (2), cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 289 cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 2151 alin. (2) C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, în referire la art. 223 alin. (3) C. pen., cu aplicarea art. 33 lit. a) din același cod, de către inculpatul B.T.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, în referire la art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul M.C.D.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, în referire la art. 248 alin. (2) C. pen., de către inculpatul

T.P.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., cu aplicarea art. 13, în referire la art. 248 alin. (2) C. pen., de către inculpatul N.A.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, raportat la art. 248 alin. (2) C. pen., de către inculpatul R.M.; art. 26, combinat cu art. 248, raportat la art. 2481 C. pen., de către inculpatul R.R.C.; art. 26, raportat la art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul C.F.; art. 26, raportat la art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., de către inculpatul B.A.; art. 289 și 291, cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpata A.G.; art. 26, raportat la art. 289, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpata Ș.M.; art. 289, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpata P.B.D.; art. 289, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpata L.L.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., art. 289 C. pen., cu aplicarea art. 33 lit. a) C. pen., de către inculpatul C.M.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul D.I.; art. 248, raportat la art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., de către inculpatul Z.I.V.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpata M.M.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpata I.L.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul P.T.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul C.D.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul C.E.I.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpata C.S.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpata R.C.N.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul B.C.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul P.R.N.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul I.A.D.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul C.Mi.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul C.A.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin.

(2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul L.C.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., de către inculpatul S.V.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., de către inculpatul G.C.; art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., de către inculpatul I.A.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen., de către inculpatul O.V.; art. 26, raportat la art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 248 alin. (2) C. pen., de către inculpata N.L.M.; art. 26, raportat la art. 248, combinat cu art. 2481, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., de către inculpatul I.D.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul A.C.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat,

cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul T.C.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul N.I.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., de către inculpatul Ș.C.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul A.B.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul T.I.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul C.I.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul D.G.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul P.V.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul S.M.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul B.AL.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu aplicarea art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul C.Z.; art. 248, combinat cu art. 2481 C. pen. modificat, cu aplicarea art. 13, combinat cu art. 248 alin. (2) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) din același cod, de către inculpatul D.S., P.N.A., având în vedere neregularitatea actului de sesizare a instanței.

S-a reținut că inculpații menționați au fost trimiși în judecată, prin rechizitoriu stabilindu-se următoarea situație de fapt:

Începând din luna aprilie 1991, între partea română și societatea norvegiană T.K.G. s-au dus tratative pentru constituirea unei societăți mixte.

La 14 mai 1991, între C.N.M. P. SA Constanța și K.C. a intervenit un contract, în baza scrisorii de intenție a părții norvegiene, vizând constituirea societății mixte P.I.

Scrisoarea de intenție a fost semnată de cei îndreptățiți din cadrul Marinei Civile, conducerea C.N.M. P. SA și reprezentantul K.C. Oslo, fără aprobarea sau mandatul vreunei autorități ierarhice române sau norvegiene.

Printr-un alt contract au fost preluate în management, navele BALOTA, BĂNEASA, BARBOȘI, COMĂNEȘTI și CĂRBUNEȘTI.

Noua societate și-a deschis cont la Londra, la C.B.

Prin contul nr. 3057631, deschis la data de 27 iunie 1991, la banca menționată, apar rulate sume de ordinul milioanei de dolari, fără prealabila autorizare a Băncii Naționale a României.

Ca urmare a cererii C.I.S. P., Ministerul Transporturilor a nominalizat doi directori pentru partea română, unul dintre aceștia fiind ministrul transporturilor.

S-a hotărât constituirea holdingului P.O. Inc., cu 15 companii subsidiare, proprietare de unică navă, cât și a P.M., toate cu sediul în Liberia.

Funcțional, fiecare companie trebuia să încheie contract de management cu holdingul care, la rândul-i, să încheie un singur contract de management pentru cele 15 nave, cu P.M. Inc. Aceasta din urmă încheia, la rândul său, un contract de management back-back cu firma T.K.G. Norvegia.

În această modalitate s-a ajuns ca P.M. Inc. Liberia să apară ca fiind o societate mixtă, în care părțile dețineau fiecare 50% acțiuni la purtător.

Nu a existat un act de constituire, aprobat printr-o hotărâre de guvern.

Prin urmare, constituirea societăților comerciale din Liberia s-a realizat exclusiv prin aprobarea dată de C.I.S. P., prin fals, iar creditele externe au fost derulate fără acordul Băncii Naționale a României.

Pentru obținerea unui împrumut de 15 milioane dolari SUA, C.I.S. P. a admis vânzarea a 15 nave, cu referire la 5 dintre acestea hotărându-se arborarea pavilionului liberian, în vederea creării posibilității ipotecării.

Datorită modului în care s-a convenit asupra constituirii societăților menționate, a tipului de acțiuni și a structurii acționariatului, C.N.M. P. nu a avut controlul operațiunilor comerciale și financiare făcute.

Prin arborarea concomitentă a două pavilioane, retragerii ulterioare a dreptului de arborare a pavilionului român, radierea ilegală din registrul căpitaniei portului, au fost create condiții pentru vânzarea celor 15 nave din Liberia, fără posibilitatea primirii prețului sau a pretinderii acestuia de către P., întrucât nu se cunoștea identitatea persoanelor care l-au încasat.

În acest mod navele au fost pierdute de P., producându-se un prejudiciu de circa 300 milioane dolari SUA.

La termenul pentru care părțile au fost legal citate și li s-a asigurat dreptul la apărare, au fost invocate mai multe excepții, între care cea privind nulitatea actului de sesizare a instanței și s-au formulat mai multe cereri, între care cea privind ridicarea sechestrului asigurător instituit asupra bunurilor inculpaților.

Pentru a dispune în sensul restituirii cauzei la procuror, prima instanță a reținut că a fost sesizată, la data de 10 august 2004, cu rechizitoriul nr. 20/P/2002 din 9 august 2004, confirmat de procurorul general adjunct G.Ș.

Confirmarea rechizitoriului, de către procurorul menționat, s-a făcut în nume propriu, și nu în numele Procurorului general I.A.M.

Or, potrivit procedurii penale, răspunderea confirmării revine procurorului general, și nu procurorului general adjunct.

Prin urmare, actul este lovit de nulitate care, potrivit art. 197 alin. (3) C. proc. pen., nu poate fi înlăturat în nici un mod, așa încât se impune refacerea acestuia, cu respectarea dispozițiilor legale.

S-a mai reținut că, nefiind legal investită, instanța nu are competența soluționării celorlalte excepții invocate și a cererilor formulate.

Împotriva hotărârii primei instanțe au declarat recurs, inculpații I.A., C.D., D.I., C.G., B.A., R.M., R.R.C., C.F., M.Co. și N.I.A., fără a invoca nici unul din cazurile de casare prevăzute în art. 3859 C. proc. pen. și fără a formula critici în scris, la data exercitării căii de atac menționate.

La data de 19 august 2005, prin declarația de recurs depusă prin Registratura Generală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, inculpatul a susținut că hotărârea primei instanțe este nelegală, sub următoarele aspecte:

- omisiunea instanței de fond de a se pronunța asupra excepțiilor dirimante invocate de către acesta;
- omisiunea aceleiași instanțe de a se pronunța asupra cererii de ridicare a măsurilor asigurătorii.

La data de 29 august 2005, inculpații I.A. și D.I. au depus un memoriu cuprinzând motivele recursului declarat împotriva hotărârii primei instanțe.

Recurenții au susținut că hotărârea atacată este criticabilă sub trei aspecte:

1. Reținând că motivul trimiterii cauzei la procuror îl constituie neregularitatea actului de sesizare, instanța de fond a pronunțat o hotărâre nelegală, cu încălcarea dispozițiilor art. 80 alin. (1), art. 83 alin. (1), art. 84 alin. (2) din Constituția României, revizuită, cu referire la art. 10 alin. (1) lit. f) teza a II-a și a III-a C. proc. pen., raportate la art. 11 pct. 2 lit. b) din același cod.

S-a susținut că neacordându-se preeminență normei constituționale ce acordă Președintelui României, imunitate și prohibește orice judecată penală împotriva acestuia, față de normele procedurale privind regularitatea actului de sesizare, sens în care trebuia încetat procesul penal, instanța de fond a pronunțat o hotărâre contrară legii, supusă cazului de casare prevăzut de art. 3859 pct. 171 C. proc. pen.

2. Desesizându-se și restituind cauza la procuror, prima instanță a pronunțat o hotărâre cu nesocotirea dispozițiilor art. 96 din Constituția României, revizuită, potrivit căreia Președintele României nu poate fi judecat decât pentru înaltă trădare, potrivit unei proceduri expres reglementate. Prin urmare, Președintele României nu poate fi judecat pentru nici o faptă prevăzută de legea penală. În consecință, pronunțând hotărârea de desesizare,

judecătorii fondului au comis un exces de putere, în sensul că au trecut în domeniul altei puteri constituite în stat, caz de casare prevăzut de art. 3859 alin. (1) pct. 19 C. proc. pen.

3. În fine, cu referire la aplicarea art. 33 C. proc. pen., starea de indivizibilitate are drept consecință extinderea efectelor încetării procesului penal asupra tuturor inculpaților. Prin urmare, hotărârea prin care s-a dispus restituirea cauzei la procuror, este contrară legii și din acest motiv.

La data de 14 septembrie 2005, prin avocatul T.I., inculpatul C.G. a depus un memoriu cuprinzând motivele recursului declarat împotriva hotărârii primei instanțe.

Recurentul a susținut că în raport cu incertitudinea privitoare la constituirea C.N.M. P., ca parte civilă, nu sunt întrunite cerințele Codului de procedură penală, privind luarea măsurilor asigurătorii, astfel încât în mod greșit instanța de fond nu s-a pronunțat asupra cererii de ridicare a sechestrului.

La data de 14 septembrie 2005, inculpații R.M., R.R.C., C.F., B.A. și M.C. au depus memoriu, cuprinzând motivele recursului.

Inculpații menționați au susținut că hotărârea atacată este supusă cazurilor de casare prevăzute de art. 3859 pct. 10 și 171 C. proc. pen.

Recurenții au arătat că prima instanță a făcut o greșită aplicare a legii, nepronunțându-se asupra impedimentului intervenit în cursul judecății pentru exercitarea acțiunii penale, cu referire la cazul prevăzut de art. 10 lit. f) C. proc. pen., care impunea soluția de încetare a procesului penal, în temeiul art. 11 pct. 2 lit. b) din același cod.

Pe de altă parte, făcând o confuzie între nulități ale rechizitoriului și sesizare, în mod greșit prima instanță a apreciat cu privire la neregularitatea actului de sesizare.

În acest context, în mod greșit instanța de fond nu s-a pronunțat asupra cererilor privind ridicarea măsurii asigurătorii luată prin Ordonanța nr. 20/P/2002 a P.N.A.

În concluzie, inculpații au solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii atacate și, în rejudecare, să se dispună încetarea procesului penal și ridicarea măsurilor asigurătorii.

Recursurile sunt nefondate, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare:

Potrivit art. 300 C. proc. pen., Instanța este datoră să verifice din oficiu, la prima înfățișare, regularitatea actului de sesizare.

În cazul în care se constată că sesizarea nu este făcută potrivit legii, iar neregularitatea nu poate fi înlăturată de îndată și nici prin acordarea unui

termen în acest scop, dosarul se restituie organului care a întocmit actul de sesizare, în vederea refacerii acestuia.”

Prin art. 197 alin. (2) C. proc. pen., între altele, s-a stabilit că dispozițiile relative (...) la sesizarea instanței, (...) sunt prevăzute sub sancțiunea nulității absolute.”

În cazul sesizării instanței prin rechizitoriu, instanța trebuie să verifice dacă acesta îndeplinește condițiile prevăzute de lege, atât sub aspectele conținutului său prevăzut în art. 263 C. proc. pen., cât și sub aspectul confirmării acestuia în conformitate cu dispozițiile art. 264 alin. (2) din același cod.

În cauză, verificând regularitatea sesizării, instanța de fond a constatat că rechizitoriul nu a fost confirmat de Procurorul general al P.N.A.

Or, în regulă generală, potrivit art. 209 alin. ultim C. proc. pen., în cazul efectuării urmăririi penale de procurorul șef de secție, confirmarea rechizitoriului se face de către Procurorul general.

Totodată, prin art. 221 din Legea nr. 503/2002, modificat prin Legea nr. 161/2003, s-a stabilit expres că rechizitoriile întocmite de procurorii șefi ai secțiilor P.N.A. sunt confirmate de Procurorul general al acestui parchet.

Prin urmare, constatând neregularitatea actului de sesizare și restituind cauza la procuror, prima instanță a pronunțat o hotărâre legală, în raport cu caracterul imperativ al normelor legale menționate și sancțiunea nerespectării dispozițiilor referitoare la sesizarea instanței.

Sub un prim aspect, fără a se contesta soluția sub aspectele arătate, prin recursurile declarate în cauză se formulează critici vizând nepronunțarea instanței, conform art. 11 pct. 2 lit. b) C. proc. pen., la constatarea impedimentului prevăzut de art. 10 lit. f) din același cod, pentru exercitarea acțiunii penale, cu referire la consecințele imunității stabilite prin Constituție, în favoarea Președintelui României, inculpat în prezenta cauză, anterior alegerii sale în această funcție de demnitate publică. Totodată, sentința este criticată și sub aspectul omisiunii instanței de fond de a se pronunța asupra cererilor de ridicare a sechestrului asigurator.

Or, dispoziția cuprinsă în art. 300 C. proc. pen. trebuie examinată în contextul legii procesual-penale, în întregul ei.

Astfel, din economia dispozițiilor art. 200 și 289 C. proc. pen., rezultă că probele strânse la urmărirea penală servesc numai ca temei pentru trimiterea în judecată.

Pentru a servi drept temei pentru pronunțarea unei hotărâri judecătorești, probele strânse în cursul urmăririi penale trebuie obligatoriu verificate în activitatea de judecată de către instanță, în ședință publică, în mod nemijlocit, oral și în contradictoriu.

Prin urmare, în raport cu cele două faze ale procesului penal, cercetarea judecătorească poate începe și, în funcție de concluziile pe care aceasta le impune, se poate pronunța numai efectuarea verificării regularității sesizării.

Rezultă, așadar, incontestabil, că instanța poate pronunța oricare dintre soluțiile pe care Codul de procedură penală le prevede, pe care cercetarea judecătorească, inclusiv sub aspectul excepțiilor invocate, le impune.

Cum în cauză cercetarea judecătorească nu a putut începe, ca urmare a neregularității actului de sesizare, sub aspectul confirmării rechizitoriului, evident că instanța era oprită de lege a se pronunța asupra cererilor formulate și excepțiilor invocate de părți.

Ca atare, recursul se constată a fi nefondat sub aspectul acestor critici.

S-a mai susținut că sentința este nelegală și că instanța s-ar putea pronunța în sensul încetării procesului penal, precum și cu privire la sechestrul asigurător, întrucât dispozițiile art. 221 din Legea nr. 503/2002 au fost abrogate.

Or, chiar dacă nu s-ar avea în vedere dispozițiile art. 209 alin. ultim C. proc. pen., această apărare nu ar putea fi primită, întrucât legalitatea unei hotărâri judecătorești este examinată în căile de atac, în raport cu normele în vigoare la data pronunțării, cărora aceasta trebuie să corespundă.

În cauză, critica privește aplicarea în timp a normelor de procedură.

În acest sens este de reținut că, spre deosebire de Codul penal, Codul de procedură penală nu cuprinde dispoziții privind aplicarea legii în timp.

În această situație devine operant principiul de drept penal al activității legii, potrivit căruia activitatea normelor de drept procesual penal se întinde din momentul intrării în vigoare, până la data abrogării acestora. Ca atare, examinarea legalității actului procesual, în speță a hotărârii judecătorești atacate cu recurs, are loc în raport cu regula *tempus regit actum*, așa încât recursul se constată a fi nefondat și sub aspectul acestei critici.

În fine, s-a mai susținut că instanța urma a soluționa un conflict între normele de drept procesual și normele constituționale, în care urma a acorda preeminență acestora din urmă.

Și această critică se constată a fi neîntemeiată, în fapt conflictul afirmat nefiind existent.

Astfel, este adevărat că statul de drept este axat pe conceptul de democrație constituțională.

În acest context, legea organică sau ordinară are sens normativ și aplicabilitate în activitatea de judecată, ca o consecință inevitabilă, dacă este conformă Constituției.

Fără a intra în examinări ce exced prezentei cauze, cu referire la controlul

constituționalității legilor, este de reținut că instanța de fond nu s-a aflat în prezența unui raport conflictual între normele procesual-penale și normele constituționale, întrucât acesta putea interveni numai în cazul începerii cercetării judecătorești.

Numai în această din urmă situație, cu referire la imunitatea constituțională a Președintelui României, instanța avea a examina și a se pronunța asupra conținutului și întinderii dispozițiilor art. 84 alin. (2) din Constituția României și a decide asupra incidenței sau neincidenței în cauză a impedimentului prevăzut de art. 10 lit. f) C. proc. pen., invocat de inculpați.

Prin urmare, cum în cauză cercetarea judecătorească nu a început, ca o consecință legală a neregularității actului de sesizare, criticile privind ivirea conflictului dintre norma constituțională menționată și normele procesual-penale, se constată a fi neîntemeiate.

Dimpotrivă, în lipsa conflictului de norme afirmat, instanța de fond ar fi dat o hotărâre nelegală dacă s-ar fi pronunțat, în sensul cerut, asupra impedimentului prevăzut de art. 10 lit. f) C. proc. pen., respectiv asupra celorlalte cereri și excepții.

Procedând astfel, instanța ar fi nesocotit principiile fundamentale care stau la baza procesului penal, precum și regulile de bază privind desfășurarea acestuia, concordante cu dispozițiile legii fundamentale și ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În fine, astfel procedând, pe lângă pronunțarea cu nesocotirea normelor menționate, prin hotărârea pronunțată, instanța de fond ar fi încălcat cerința previzibilității, statuată constant în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Or, în condițiile administrării imparțiale a justiției, a decide că în situații de identitate absolută, cu referire la neregularitatea sesizării, într-un caz instanța se poate pronunța asupra unor cereri și excepții intrând în conținutul cercetării judecătorești, iar în toate celelalte cazuri nu se poate pronunța, în raport cu dispozițiile art. 300, raportat la art. 197 alin. (2) C. proc. pen., apare ca o soluție inadmisibilă în ordinea de drept.

Prin urmare, recursurile se constată a fi nefondate, și sub aspectul acestei din urmă critici, așa încât sentința atacată nu este supusă nici unuia din cazurile de casare invocate de recurenți.

În fine, examinând cauza, în raport cu dispozițiile art. 3859 alin. (3) C. proc. pen., nici alte cazuri de casare susceptibile a fi puse în discuție din oficiu nu se constată.

În consecință, pentru considerentele ce preced, conform art. 38515 pct. 1 lit. b) C. proc. pen., Curtea va respinge, ca nefondate, recursurile declarate de inculpații B.A., C.Gh., C.F., C.D., D.I., I.A., M.Co., N.A. R.M. și R.R.C., împotriva sentinței nr. 293 din 27 aprilie 2005, pronunțată în dosarul nr. 4539/2004, al Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția penală.

În raport cu această soluție, cererile de extindere a recursului formulate de inculpați, în scris și oral, în ședință publică, se constată a fi fără obiect.

Totodată, în baza art. 192 alin. (2) și (4) C. proc. pen., recurenții menționați vor fi obligați la plata cheltuielilor judiciare către stat, conform dispozitivului.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Respinge, ca nefondate, recursurile declarate de inculpați B.A., C.Gh., C.F., C.D., D.I., I.A., M.Co., N.A., R.M. și R.R.C. împotriva sentinței nr. 293 din 27 aprilie 2005, pronunțată în dosarul nr. 4539/2004, al Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția penală.

Obligă inculpații menționați să plătească statului, câte 870 lei RON, fiecare, cu titlu de cheltuieli judiciare în recurs.

Suma de 8700 lei RON, cu titlu de onorariu avocat, cuvenită apărătorilor B.An., D.L. și S.C.A., conform delegațiilor aflate la dosar, desemnați de Baroul București pentru asistarea din oficiu a inculpaților A.N., A.G., B.M.D., B.O., B.I.L., A.B., B.C., C.A., C.Z., C.E.I., C.M., C.G., G.C., C.S., D.M.N., D.G., D.S., E.V., G.D.C., G.M., H.I., I.L., I.A.D., I.D., L.C., L.L., M.G.A., M.C.D., M.C., M.G., M.M., N.I., N.L.M., O.V., O.G., P.Ș.M., P.V., P.I., P.R.N., R.N., R.C.N., R.I., S.O.R., S.A.O., S.C., S.V., S.M., Ș.S.C., Ș.C., T.I., T.L., T.P., T.C., P.T., U.G., Z.M. și Z.I.V., se va avansa din fondul Ministerului Justiției.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 5 decembrie 2005.